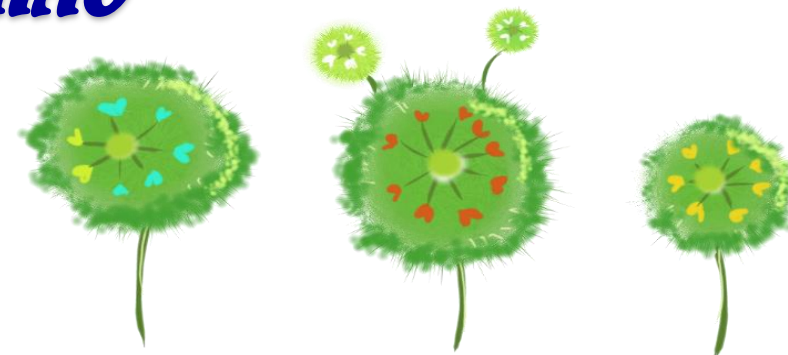

TIẾNG VIỆT

LUYỆN TỪ VÀ CÂU

LỚP 4

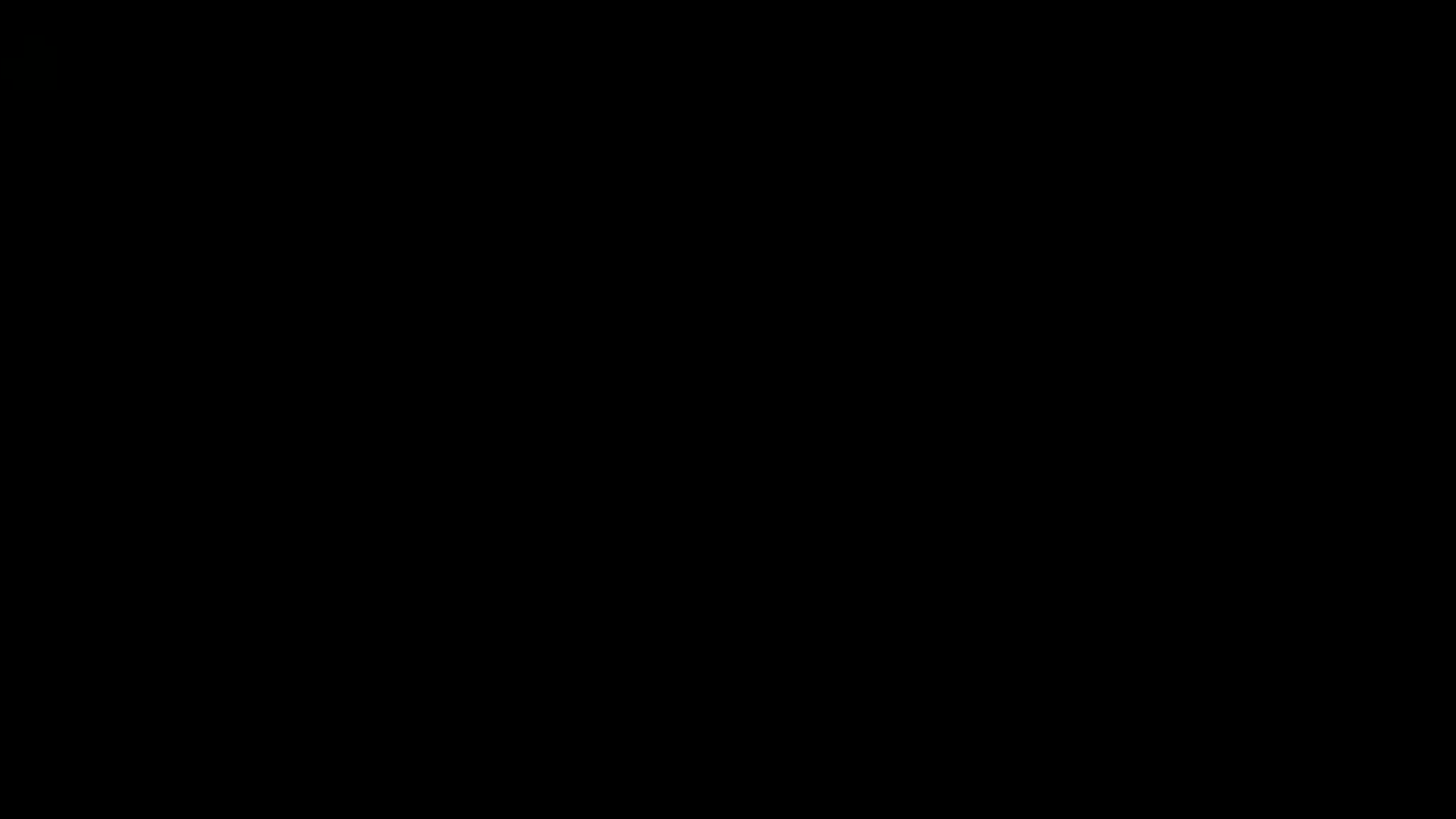
Giáo viên thực hiện: HOÀNG THỊ HẢO
NGÀY DẠY: 06/11/2023

WELCOME TO THE SCHOOL!

KHỞI ĐỘNG

1. Mỗi từ in đậm trong đoạn văn dưới đây dùng để gọi con vật nào?
Em có nhận xét gì về cách dùng những từ đó trong đoạn văn?

Mùa xuân, ngày nào cũng là ngày hội. Muôn loài vật trên đồng lũ lượt kéo nhau đi. Những **anh** chuồn ớt đỏ thắm như ngọn lửa. Những **cô** chuồn chuồn kim nhin ăn để thân hình mảnh dẻ, mắt to, mình nhỏ xíu, thướt tha bay lượn. Các **chú** bọ ngựa vung gươm tập múa võ trên những chiếc lá to. Các **ả** cánh cam diêm dứa, các **chị** cào cào xoè áo lụa đóm dáng,... Đạo mạo như **bác** giang, **bác** dế cũng vui vẻ dạo chơi trên bờ đầm.

(Theo Xuân Quỳnh)

Thảo luận nhóm đôi

Mùa xuân, ngày nào cũng là ngày hội. Muôn loài vật trên đồng lũ lượt kéo nhau đi. Những **anh** chuồn ớt đỏ thắm như ngọn lửa. Những **cô** chuồn chuồn kim nhện ăn để thân hình mảnh dẻ, mắt to, mình nhỏ xíu, thướt tha bay lượn. Các **chú** bọ ngựa vung gươm tập múa võ trên những chiếc lá to. Các **ả** cánh cam diêm dứa, các **chị** cào cào xoè áo lụa đốm dáng,... Đạo mạo như **bác** giang, **bác** dế cũng vui vẻ dạo chơi trên bờ đằm.

(Theo Xuân Quỳnh)

STT	Từ in đậm	Con vật
1	anh	chuồn chuồn ớt
2	cô	chuồn chuồn kim
3	chú	bọ ngựa
4	ả	cánh cam
5	chị	cào cào
6	bác	giang, dế

Giang hay giang sen là một loài chim thuộc họ Hạc. Chúng tìm mồi theo bầy ở các vùng nước nông dọc theo sông và hồ. Chúng làm tổ theo đàn trên cây, thường cùng với các loài thủy cầm khác.

Dẽ hay dẽ giun là loài chim lội nước. Chúng có đặc trưng là mỏ rất thanh mảnh. Nguồn thức ăn chủ yếu của chúng là các động vật không xương sống trong bùn với cách mổ bằng mỏ dài như "máy khâu".

Bọ rùa hay **Cánh cam** là một họ trong bộ **cánh cứng** thuộc lớp sâu bọ, thường có màu sắc sặc sỡ.

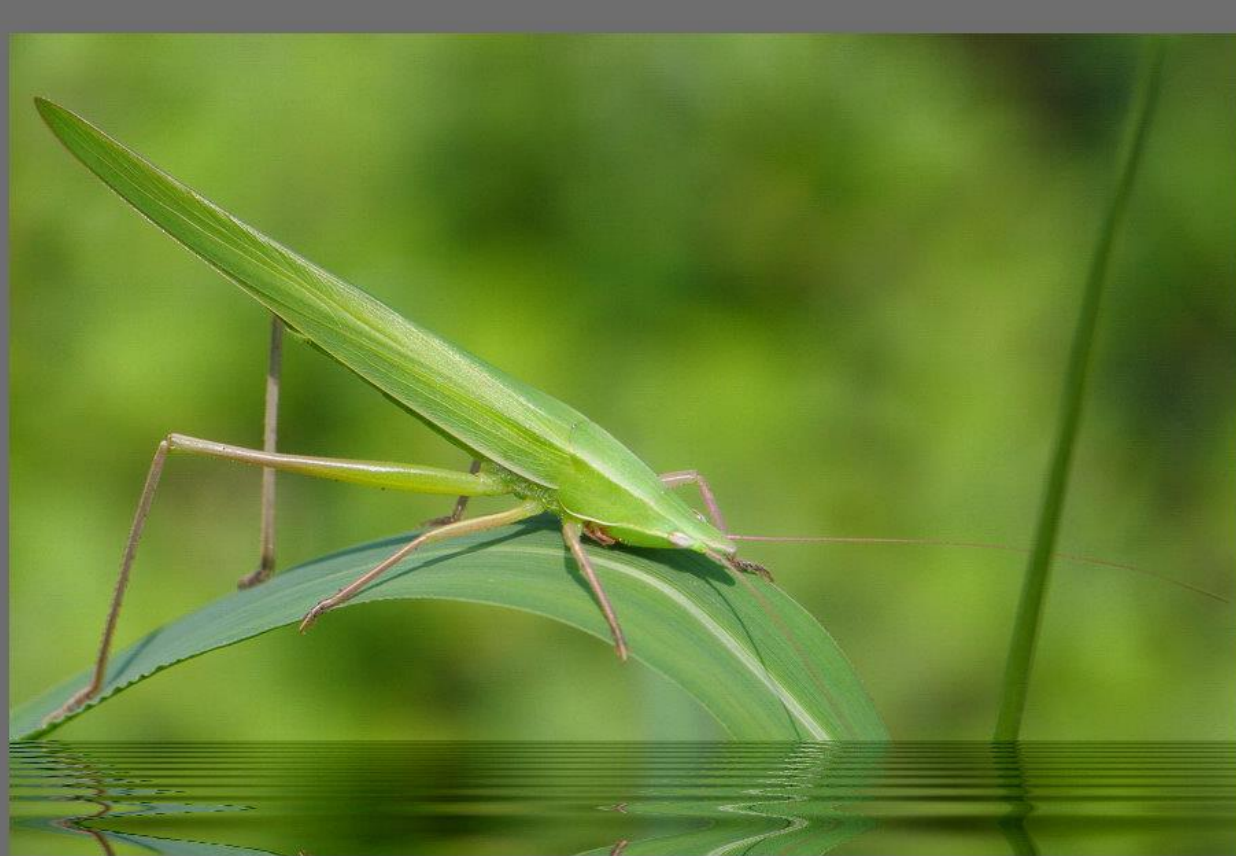

Photo by BaoHoangVan

Cào cào lúa có màu xanh, vàng hoặc nâu, râu hình sợi chỉ, hai bên đỉnh đầu về phía mắt kép có hai vết sọc màu nâu kéo dài suốt ba đốt ngực.

Các từ hô gọi làm cho các con vật trong đoạn văn trở nên sinh động, gần gũi với con người hơn.

Mùa xuân, ngày nào cũng là ngày hội. Muôn loài vật trên đồng lũ lượt kéo nhau đi. Những **anh** chuồn ớt đỏ thắm như ngọn lửa. Những **cô** chuồn chuồn kim nhện ăn để thân hình mảnh dẻ, mắt to, mình nhỏ xíu, thướt tha bay lượn. Các **chú** bọ ngựa vung gươm tập múa võ trên những chiếc lá to. Các **ả** cánh cam diêm dứa, các **chị** cào cào xoè áo lụa đốm dáng,... Đạo mạo như **bác** giang, **bác** dế cũng vui vẻ dạo chơi trên bờ đằm.

(Theo Xuân Quỳnh)

STT	Từ in đậm	Con vật
1	anh	chuồn chuồn ớt
2	cô	chuồn chuồn kim
3	chú	bọ ngựa
4	ả	cánh cam
5	chị	cào cào
6	bác	giang, dế

NHÂN HÓA

Gọi con vật, cây cối, đồ vật, hiện tượng tự nhiên,... bằng những từ ngữ vốn được dùng để gọi người.

?

2. Tìm trong đoạn thơ dưới đây những từ ngữ chỉ hoạt động, đặc điểm của người được dùng để tả các vật hoặc hiện tượng tự nhiên.

Bụi tre

Tần ngần

Gỡ tóc

Hàng bưởi

Đu đưa

Bế lũ con

Đầu tròn

Trọc lóc

Chớp

Rạch ngang trời

Khô khốc

Sấm

Ghé xuống sân

Khanh khách

Cười

Cây dừa

Sải tay

Bơi

Ngọn mừng tươi

Nhảy múa

Mưa

Mưa...

(Trần Đăng Khoa)

Trần Đăng Khoa

Sắp mưa

Sắp mưa

Mối trẻ

Bay cao

Mối già

Bay thấp

Gà con

Rối rit tìm nơi

Ẩn nấp

Ông trời

Mặc áo giáp đen

Ra trận

Muôn ngàn cây mía

Múa gươm

Kiến

Hành quân

Đầy đường

Lá khô

Gió cuốn Bụi bay

Cuồn cuộn

Cỏ gà rung tai

Nghe

Bụi tre

Tần ngần

Gõ tóc

Hàng bươi

Đu đưa

Bế lũ con

Đầu tròn

Trọc lóc

Chớp

Rạch ngang trời

Khô khốc

Sấm

Ghé xuống sân

Khanh khách

Cười

Cây dừa

Sải tay

Bơi

Ngọn mồng tơi

Nhảy múa

Mưa mưa

Ù ù như xay lúa

Lộp bộp

Lộp bộp

Rơi

Rơi..

Đất trời

Mù trắng nước

Mưa chéo mặt sân

Sủi bọt

Cóc nhảy chồm chồm

Chó sủa

Cây lá hả hê

Bố em đi cày về

Đội sấm

Đội chớp

Đội cả trời mưa

Mưa

TRẦN ĐĂNG KHOA | 1967

2. Tìm trong đoạn thơ dưới đây những từ ngữ chỉ hoạt động, đặc điểm của người được dùng để tả các vật hoặc hiện tượng tự nhiên.

Bụi tre

Tần ngần

Gỡ tóc

Hàng bưởi

Đu đưa

Bế lũ con

Đầu tròn

Trọc lóc

Chớp

Rạch ngang trời

Khô khốc

Sấm

Ghé xuống sân

Khanh khách

Cười

Cây dừa

Sải tay

Bơi

Ngọn mừng tươi

Nhảy múa

Mưa

Mưa...

(Trần Đăng Khoa)

Phiếu học tập

STT	Vật, hiện tượng tự nhiên	Từ ngữ chỉ đặc điểm, hoạt động của người
1		
2		
3		
4		
5		
6		

Thảo luận nhóm 4

Phiếu học tập

STT	Vật, hiện tượng tự nhiên	Từ ngữ chỉ đặc điểm, hoạt động của người
1	Bụi tre	tần ngần, gỡ tóc
2	Hàng bưởi	bé lũ con
3	Chóp	rạch (ngang trời)
4	Sấm	ghé xuống (sân), khanh khách cười
5	Cây dừa	(sải tay) bơi
6	Ngọn mừng tơi	nhảy múa

NHÂN HÓA

Gọi con vật, cây cối, đồ vật, hiện tượng tự nhiên,... bằng những từ ngữ vốn được dùng để gọi người.

Kể, tả con vật, cây cối, đồ vật, hiện tượng tự nhiên,... bằng những từ ngữ vốn được dùng để kể, tả người.

Tác dụng: Làm cho sự vật trở nên gần gũi, sinh động hơn.

BIỆN PHÁP NHÂN HÓA

Nhân hóa là **gọi** hoặc **kể, tả** con vật, cây cối, đồ vật, hiện tượng tự nhiên,...bằng những từ ngữ vốn được dùng để gọi hoặc kể, tả người; làm cho chúng trở nên gần gũi, sinh động hơn.

LUYỆN TẬP

3. Trong đoạn thơ dưới đây, những vật và hiện tượng tự nhiên nào được nhân hoá? Chúng được nhân hoá bằng cách nào?

Đồng làng vương chút **heo may**
Mầm cây tỉnh giấc, vườn đầy tiếng chim
Hạt mưa mãi miết trốn tìm
Cây đào trước cửa lim dim mắt cười
Quất gom từng giọt nắng rơi
Làm thành quả – trấm mặt trời vàng mơ...
(Đỗ Quang Huỳnh)

heo may: gió hơi lạnh và khô.

Đồng làng vương chút heo may
Mầm cây tỉnh giấc, vườn đầy tiếng chim
Hạt mưa mãi miết trốn tìm
Cây đào trước cửa lim dim mắt cười
Quất gom từng giọt nắng rơi
Làm thành quả – trăm mặt trời vàng mơ...
(Đỗ Quang Huỳnh)

STT	Vật, hiện tượng tự nhiên được nhân hóa	Cách nhân hóa
1	Mầm cây(<i>tỉnh giấc</i>)	Dùng từ chỉ hoạt động, đặc điểm của người để nói về hoạt động, đặc điểm của vật.
2	Hạt mưa(<i>trốn tìm</i>)	
3	Cây đào(<i>lim dim, cười</i>)	
4	Quất(<i>gom nắng</i>)	

3. Trong đoạn thơ dưới đây, những vật và hiện tượng tự nhiên nào được nhân hoá? Chúng được nhân hoá bằng cách nào?

Đồng làng vương chút heo may
Mầm cây tỉnh giấc, vườn đầy tiếng chim
Hạt mưa mãi miết trốn tìm
Cây đào trước cửa lim dim mắt cười
Quất gom từng giọt nắng rơi
Làm thành quả – trắm mặt trời vàng mơ...
(Đỗ Quang Huỳnh)

4. Đặt 1-2 câu nói về con vật, cây cối, đồ vật...trong đó có sử dụng biện pháp nhân hoá.

- Lưu ý:**
- + Câu có sử dụng biện pháp nhân hóa.**
 - + Câu diễn tả trọn vẹn ý.**
 - + Đầu câu viết hoa, cuối câu sử dụng dấu câu phù hợp.**

A vibrant landscape featuring a rainbow arching across a blue sky with white clouds. In the foreground, there are green trees and a wooden sign. The sign has the text 'VẬN DỤNG' in blue, 'NHANH' in purple, and 'NHƯ CHỚP' in purple. A large red lightning bolt graphic is positioned to the right of the sign. The background shows a green field with dandelions and a bright sun.

VẬN DỤNG

NHANH

NHƯ CHỚP

Câu nào trong các câu sau có sử dụng biện pháp nhân hóa?

A Con mèo nhà em là giống mèo tam thể.

B Bộ lông con mèo mượt như tơ.

C Chú mèo mướp nũng nịu như đòi bế.

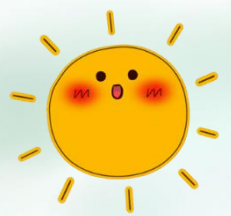
Em hãy chuyển câu sau thành câu có sử dụng biện pháp nhân hóa.

Nhân dịp 20/10, chị tặng cho em một con gấu bông màu hồng.

**Hãy đặt 1 câu có sử dụng biện pháp nhân
hoá cho đồ vật trong lớp học của em.**

PHÒNG GD&ĐT HUYỆN ĐAN PHƯỢNG
TRƯỜNG TIỂU HỌC HỒNG HÀ

**CHÚC CÁC THẦY CÔ SỨC KHỎE-HẠNH PHÚC
TRÂN TRỌNG CẢM ƠN CÁC THẦY CÔ!**

**TẠM BIỆT VÀ
HẸN GẶP LẠI**

TẠM BIỆT VÀ
HẸN GẶP LẠI